Lieta Nr.C12250917
ECLI:LV:DAUT:2018:0110.C12250917.5.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2018.gada 10.janvārī

Daugavpils tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa
ar sekretāri I.Bidzāni, tulci I.Kudrjavcevu-Dilbu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Lāčplēša ielā 19, Krāslavā, civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 30.augustā /pers. B/ (turpmāk - „prasītājs") cēla Daugavpils tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk – „atbildētāja") par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu un uzturlīdzekļu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 22.septembrī Latgales apgabaltiesas zvērināta notāre Gundega Rutkovska šķīra prasītāja un atbildētājas laulību. Laulībā dzimuša dēla /pers. D/ dzīvesvieta saskaņā ar 2015.gada 20.augusta vienošanos par kopīgo nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem ir atbildētājas dzīvesvietā.

Ar Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra spriedumu no prasītāja par labu atbildētājai tika piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 4.novembra līdz bērna pilngadībai. Prasītājs labprātīgi pildīja tiesas spriedumu par bērna uzturēšanu līdz 2017.gada aprīlim ieskaitot. Jau no 2016.gada beigām dēls /pers.D/ ļoti bieži ciemojās un palika dzīvot prasītāja ģimenē. Prasītājs vērsās pie atbildētājas nolūkā atrisināt jautājumu par uzturlīdzekļiem, jo uzturēja dēlu un maksāja uzturlīdzekļus atbildētājai. Atbildētāja nevēlējās labprātīgi risināt šo jautājumu, un pēc šādām sarunām dēls /pers.D/ kādu laiku dzīvoja pie atbildētājas. Kopš 2017.gada aprīļa dēls /pers.D/ dzīvo pie prasītāja vai pie prasītāja mātes /pers. E/. Prasītājs par saviem līdzekļiem nodrošina dēla uzturēšanu, tāpēc prasītājs pārtraucis labprātīgi maksāt uzturlīdzekļus atbildētājas kontā.

Lūdz tiesu pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra sprieduma civillietā Nr.C12235914 no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas un piedzīt no atbildētājas prasītāja labā uzturlīdzekļus bērna /pers. D/ uzturēšanai 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas katru mēnesi, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai vai līdz bērns pats varēs sevi apgādāt. Piedzītos uzturlīdzekļus pārskaitīt uz prasītāja kontu.

Ar Daugavpils tiesas 2017.gada 1.septembra lēmumu nolemts atbrīvot /pers. B/ no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas un valsts nodevas samaksas par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu 205,20 *euro* apmērā.

Atbildētāja/pers. C/ 2017.gada 19.septembrī Daugavpils tiesā iesniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka prasību neatzīst, uzskata to par nepamatotu un noraidāmu. Dēls /pers.D/dzīvoja pie viņas līdz 2017.gada jūlijam, bet pēc tam paskaidroja, ka vēlas dzīvot pie vecmāmiņas, jo no turienes viņam vieglāk apmeklēt tehnikumu. Pie prasītāja dēls nedzīvoja, jo tur dzīvo prasītāja sieva un divi bērni, bet dēlam nav labu attiecību ar tēvu un viņa ģimeni. Prasītājam ir uzturlīdzekļu parāds no 2014.gada, viņš nestrādā, uzturlīdzekļus nemaksā, nav arī iespējams piedzīt parādu. Tā kā prasītājs ir iesniedzis prasību tiesā, Uzturlīdzekļu garantiju fonds nevar veikt uzturlīdzekļu izmaksu. Prasītāja apgalvojums, ka bērns dzīvo kopā ar viņu un viņš aprūpē bērnu pats, nav patiess. Dēls nedzīvo pie tēva, un tēvs nedod uzturlīdzekļus. Tā kā bērns neatrodas prasītāja ikdienas aizgādībā un viņš neīsteno bērna aprūpi un uzraudzību, prasītājam nav likumīga pamata piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus. Lūdz atbrīvot viņu no tiesāšanas izdevumu samaksas, jo saņem tikai ģimenes valsts pabalstu 11,38 *euro*, nestrādā, ir slimības, kas jāārstē, ko apliecina izraksts no pacienta medicīniskas kartes.

Prasītājs/pers. B/ tiesas sēdē daļēji uzturēja prasību, paskaidroja, ka bērns faktiski dzīvo pie prasītāja mātes /pers. E/ kopš 2017.gada aprīļa, tāpēc no šī brīža lūdz pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra sprieduma par labu atbildētājai, jo atbildētāja neuztur bērnu un nesniedz tā uzturēšanai līdzekļus. Bērna vecmāmiņa /pers. E/ uztur bērnu par saviem līdzekļiem. Kopš 2017.gada oktobra abi vecāki labprātīgi sniedz materiālo atbalstu bērnam. No prasības daļā par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājas prasītāja labā /pers. B/ atteicās, norādīja, ka neuztur prasību šajā daļā un lūdz izbeigt tiesvedību, norādīja, ka tiesvedības izbeigšanas sekas ir izskaidrotas un saprotamas.

Atbildētāja/pers. C/ tiesas sēdē neatzina prasību un paskaidroja, ka bērns /pers.D/ tiešām no 2017.gada aprīļa – maija dzīvo pie vecmāmiņas /pers. E/, kura uztur bērnu, tomēr atbildētāja kā bērna māte arī piedalās dēla uzturēšanā, bieži vien pērk mantas, bērns bieži ciemojas pie mātes. Kopš 2017.gada oktobra atbildētāja ieskaita bērna kontā līdzekļus 57 *euro* apmērā ik mēnesi. No prasītāja uzturlīdzekļus atbildētāja nav saņēmusi kopš 2017.gada maija, prasītājs pilnā apmērā nav maksājis uzturlīdzekļus par periodu, kad atbildētāja uzturēja bērnu, tāpēc prasību neatzīst.

Lieciniece/pers. E/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa ir prasītāja māte un nepilngadīgā /pers. D/ vecāmāte. /pers.D/ apmēram no 2017.gada aprīļa – maija dzīvo pie liecinieces, viņa uztur bērnu par savas pensijas līdzekļiem. Neviens no vecākiem nesniedz regulāru atbalstu bērna uzturēšanai. Katram no vecākiem ir izveidota sava ģimene, tāpēc /pers.D/ nolēmis dzīvot ar vecmāmiņu. Lieciniecei ir saprotamas tiesības vērsties bāriņtiesā un pēc tam tiesā, lai atrisinātu jautājumu par uzturlīdzekļu piedziņu viņas labā no abiem vecākiem, tomēr viņa to nevēlas, jo bērns jau gandrīz pilngadīgs.

Lieciniece/pers.F/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa ir prasītāja māsa, dzīvo kopā ar brāļa dēlu /pers.D/ un savu māti /pers. E/, kura uztur mazdēlu /pers.D/ par savu pensiju, bērna vecāki nesniedz materiālo palīdzību. Bērns kopš pagājušā gada aprīļa dzīvo pie vecmāmiņas, kura viena pati to uztur.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītāja un atbildētājas paskaidrojumus, liecinieču sniegtās liecības, pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība uzturētajā daļā ir apmierināma.

No lietas materiālos esošās /pers. D/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/redzams, ka bērna māte ir /pers. C/ un tēvs ir /pers. B/.

No Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Personu datu pārlūka informācijas sistēmas datu bāzes datiem redzams, ka pēc laulības noslēgšanas /pers. C/ uzvārds /uzvārds/.

Ar Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra spriedumu lietā Nr.C12235914 no prasītāja par labu atbildētājai tika piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers.

D/ uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 4.novembra līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 203.panta ceturtajā daļā noteikts, ka gadījumā, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Lai apmierinātu prasību daļā par uzturlīdzekļu, kas noteikti ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, piedziņas pārtraukšanu, nepieciešams konstatēt, ka ir mainījušies apstākļi, kas bija par pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no prasītāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Tiesa, izvērtējusi lietas izskatīšanā iegūtos pierādījumus attiecībā uz uzturlīdzekļu maksāšanas pārtraukšanu pēc Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra sprieduma, atzīst, ka prasījums šajā daļā ir pamatos un apmierināms, jo kopš Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra sprieduma, kas bija par pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no prasītāja par labu atbildētājai, ir mainījušies faktiskie apstākļi, kuru rezultātā bērna aprūpi un ikdienas uzturēšanu atbildētāja vairs neveic.

No pušu paskaidrojumiem, liecinieču liecībām un rakstveida pierādījumiem izriet, ka kopš 2017.gada aprīļa bērns /pers. D/ pastāvīgi dzīvo pie prasītāja mātes un bērna vecāsmātes /pers. E/, kura īsteno bērna aprūpi un uzraudzību, ko apliecina arī Daugavpils novada Naujenes novada bāriņtiesas 2017.gada 30.novembra atbilde Nr.1-14/506.

No lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka bērns /pers. D/ nedzīvo kopā ar atbildētāju, neatrodas tās faktiskā apgādībā un audzināšanā.

Līdz ar to ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu - 2017.gada 30.augustu ir pārtraucama uzturlīdzekļu piedziņa, kas tiek veikta saskaņā ar Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra spriedumu civillietā Nr.C12235914, no prasītāja par labu atbildētājai bērna /pers. D/ uzturēšanai.

Nav pamata izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu no 2017.gada aprīļa, kā to lūdz prasītājs, jo prasītājs nav izmantojis savas likumā noteiktās tiesības celt prasību agrāk, proti, – attiecīgā datumā, kad mainījušies faktiskie apstākļi.

Izpildu raksts, kas izdots, pamatojoties uz Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra spriedumu lietā Nr.C12235914, ar kuru no prasītāja par labu atbildētājai piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/ uzturam 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ir atsaucams.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts nosaka, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Novērtējot prasītāja pieteikto lūgumu, pārbaudot lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu tiesvedība daļā par uzturlīdzekļu piedziņu /pers. B/ labā no /pers. C/ ir izbeidzama. Prasītājam tiesas sēdē tika izskaidrotas Civilprocesa likuma 225.pantā paredzētās tiesvedības izbeigšanas sekas.

Tā kā ar Daugavpils tiesas tiesneses 2017.gada 1.septembra lēmumu tika nolemts atbrīvot prasītāju no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu, kancelejas nodevas samaksas un valsts nodevas 205,20 *euro* apmērā samaksas par prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas nosacījumiem valsts nodeva 205,20 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētājas valsts labā.

Atbildētāja pieteica lūgumu atbrīvot viņu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, ņemot vērā viņas materiālo stāvokli – viņa nestrādā, saņem tikai ģimenes valsts pabalstu 11,38 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu - tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Izvērtējot /pers.C/pieteikto lūgumu un paskaidrojumam pievienotos rakstveida pierādījumus, ņemot vērā, ka atbildētāja ir bezdarbniece, saņem tikai ģimenes valsts pabalstu 11,38 *euro* apmērā, - atzīstams, ka atbildētāja pilnīgi atbrīvojama no valsts nodevas samaksas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 43., 97., 193., 194., 223.- 225.pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Ar 2017.gada 30.augustu izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra sprieduma lietā Nr.C12235914, ar kuru no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam.

Atsaukt izpildu rakstu, kas izdots, pamatojoties uz Daugavpils tiesas 2015.gada 26.februāra spriedumu lietā Nr.C12235914, pēc tā izpildes.

Izbeigt tiesvedību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu /pers. B/ labā no /pers. C/.

Atbrīvot /pers.C/, personas kods /personas kods/, no valsts nodevas samaksas 205,20 *euro* (divi simti pieci *euro* 20 *centi*) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa